

**“MAKTABGACHA TA’LIM
- MAKTAB - OLIY TA’LIM”
KONSEPSIYASI: MUAMMO,
YECHIMLAR VA ISTIQBOLLAR**

XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI

MATERIALLARI

2022-yil, 9-aprel

Buxoro – 2022

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH TA'LIM FAKULTETI
BOSHLANG'ICH TA'LIM METODIKASI KAFEDRASI**

**MAKTABGACHA TA'LIM – MAKTAB – OLIY
TA'LIM” KONSEPSIYASI: MUAMMO, YECHIMLAR VA
ISTIQBOLLAR**

XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI

MATERIALLARI

2022-yil, 9-aprel

Buxoro – 2022

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi : Toshkent., "O'zbekiston" , -2021
2. Azimova I., Mavlonova K., Qur'onov S., Sh.Tursun., Hakimova M., Baxtiyorova H., "Ona tili va o'qish savodxonligi" 1-sinf uchun darslik, Toshkent: Respublika ta'lim markazi, 2021.
3. Xayrullayeva D.N. "3-4-sinf "Ona tili" darsliklarining tadrijiy taraqqiyoti": monografiya – "Globe Edit" – 2021.

BOLALARNI MAKTABGA TAYYORLASHDA MAKTAB VA MTT HAMKORLIGI

M.M.Nigmatova

BuxDU, Maktabgach ta'lim kafedrasи dotsenti

D.E.Erkinova

BuxDU, Maktabgacha ta'lim yo'naliishi talabasi

Annotatsiya: Maqolada bolalarni maktabga tayyorlashda matab va maktabgacha ta'lim tashkilotlarining o'zaro olib boriladigan ishlar mazmuni to'g'risidag ishlar va i muammolar ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: transformatsiya, axborot texnologiyalari, nutq, maktabgacha yoshdag'i bola.

Аннотация: В статье рассматривается работа и проблемы содержания работы организаций школьного и дошкольного образования по подготовке детей к школе

Ключевые слова: трансформация, информационные технологии, речь, дошкольник.

Abstract: The article deals with the work and problems of the content of the work of organizations of school and preschool education in preparing children for school.

Keywords: transformation, information technology, speech, preschooler

Mamlakatimizda davlat maktabgacha ta'limning roli sezilarli darajada oshgani munosabati bilan MTT va matab o'rtasidagi uzviylikka bo'lgan ehtiyoj yanada kuchaymoqda. maktabgacha ta'lim- xalq ta'limi yagona tizimining birinchi bo'g'ini.

MTT va maktabning uzlusizligi, bir tomondan, bolalarni shunday darajadagi maktabga o'tkazishni ta'minlaydi. umumiyo rivojanish va maktab ta'limi talablariga javob beradigan tarbiya, ikkinchi tomondan, maktabgacha yoshdag'i bolalar tomonidan allaqachon egallangan bilim, ko'nikma, fazilatlarga maktabning tayanishi; faol foydalanish ularni talabalarni yanada har tomonlama rivojlantirish uchun. Maktabgacha ta'lim muassasalarining xodimlari birinchi sinfdagi bolalarga qo'yiladigan talablarni yaxshi bilishlari va ularga muvofiq katta yoshdag'i maktabgacha yoshdag'i bolalarni tizimli o'rganishga tayyorlashlari kerak.

MTT va matab o'rtasidagi uzlusizlik ta'lim va tarbiya mazmuni nuqtai nazaridan ham, uslub, uslub, tashkiliy shakllar tarbiyaviy ish. Boshlang'ich sinf o'qituvchisi o'qitish samaradorligini oshirish uchun ko'pincha bolalar bog'chasida qo'llilanadigan o'yin usullaridan foydalanadi; bolalar bog'chasi o'qituvchisi o'quv jarayonida maxsus o'quv vazifalarini, mashqlarni o'z ichiga oladi, ularni asta-sekin murakkablashtiradi va shu bilan maktabgacha yoshdag'i bolalarda o'quv faoliyati uchun zarur shart-sharoitlarni shakllantiradi. Bolalar bog'chasidagi mashg'ulotlar ta'lim shakli sifatida maktabdagi darsdan oldin amalga oshiriladi.

Maktabda o'qishga tayyorlikni shakllantirish muvaffaqiyatli assimilyatsiya qilish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishni anglatadi o'quv dasturi va talabalar jamoasiga qo'shilish. Bu uzoq va murakkab jarayon bo'lib, uning maqsadi maktabgacha yoshdag'i bolalarni har tomonlama rivojlantirishdir.

Bolaning maktabda o'qishga maxsus va umumiyo tayyorgarligini farqlash kerak. Maxsus tayyorgarlik, birinchi navbatda, ona tili, matematika kabi maktab fanlarini o'rganish uchun asos bo'lgan bilim, g'oya va ko'nikmalar bilan belgilanadi. Umumiyo tayyorgarlik uning jismoniy va aqliy rivojanishi bilan belgilanadi.

Jismoniy tayyorgarlik - bu bolaning sog'lig'inining yaxshi holati, chidamliligi, salbiy ta'sirlarga chidamliligi; normal antropometrik ma'lumotlar (bo'y, vazni, ko'krak atrofi), yaxshi daraja motor sohasining rivojanishi, qo'lning yozishni o'zlashtirishni talab qiladigan kichik, aniq va xilma-xil harakatlarni bajarishga tayyorligi; madaniy va gigiyenik malakalarning yetarli darajada rivojanishi va hokazo.Jismoniy rivojlangan bola maktabda tizimli ta'lim bilan bog'liq qiyinchiliklarni osonroq yengadi.

Psixologik tayyorgarlik deganda, birinchi navbatda, aqliy rivojlanish darajasi tushuniladi.Katta maktabgacha yoshning oxiriga kelib, bolalar atrof-muhit, odamlar hayoti, tabiat to'g'risida sezilarli bilimlarga ega bo'ladilar. Ushbu bilimlarning ko'lami bolalar bog'chasi dasturi bilan belgilanadi. Maktabgacha yoshdag'i bolalar alohida ma'lumotni emas, balki o'zaro bog'liq bo'lgan bilimlar tizimini o'zlashtirishlari muhim, buning asosida maktabda fan ta'limini olib borish mumkin. Ularning kognitiv

qiziqishlarini, qiziqishlarini rivojlantirish katta ahamiyatga ega. Bu maktabda bolalarda turli xil ta'limga qiziqishlarini shakllantirish uchun asosdir.

Bolaning maktabda o'qishga psixologik tayyorgarligining muhim tarkibiy qismi axloqiy va irodaviy tayyorgarlikdir. Ta'limga faoliyati ixtiyorliqni, maqsadli yod olishni, o'z xatti-harakatlarini nazorat qilish qobiliyatini, intizomni, mas'uliyatni, mustaqillikni, tashkilotchilikni va hokazolarni talab qiladi. Axloqiy va irodaviy tayyorgarlik tushunchasiga shular ham kiradi. Axloqiy fazilatlar bu bolaga yangi, maktab jamoasiga kirishga, faol ishtirok etishga yordam beradi jamaot xizmati Oktyabrchilar va kashshoflar: sezgirlik, xayriyohlik, o'zaro yordam, tashkilotchilik qobiliyatini.

Bola nafaqat maktabdagagi yangi faoliyatga, balki o'z huquq va majburiyatlariga ega bo'lgan o'quvchining yangi ijtimoiy mavqeiga ham tayyor bo'lishi kerak. MTTning bolalarni maktabga tayyorlash ishi ular tayyorgarlik guruhiiga o'tishdan ancha oldin boshlanadi. Bolalar bog'chasining tarbiya va ta'limga ishlarning butun tizimi bolaning maktabga tayyorgarligini shakllantirishni ta'minlaydi. Maktabga tayyorgarlik guruhining boshqa yosh guruhlaridan farqi shundaki, u bolalar bog'chasida ta'limga dasturida ko'zda tutilgan tarbiya va ta'limga ishlarning barcha vazifalarini bajaradi.

Tayyorgarlik guruhida bolalarning kunlik rejimiga qat'iy rioya qilish talablari sezilarli darajada oshadi. Agar ular uzoq vaqt davomida bolalar bog'chasiga boradigan bo'lsalar, demak, ular ma'lum bir vaqtda xuddi shunday harakatlarni bajarish odatini shakllantirgan. Bolalar o'zlarining mazmuni va xususiyatlarini yaxshi bilishadi, ularni amalga oshirish uchun tayyorlangan.

Tarbiyachining asosiy vazifasi - nazoratni kuchaytirish va bolalarga topshiriqlarni sifatli va o'z vaqtida bajarishda yordam berish, har bir boladan o'z oldiga qo'yilgan maqsadlarga erishishni talab qilishdir. Tayyorgarlik guruhida ularning faoliyati mazmunining murakkabligi ko'proq bilan birlashtirilishi kerak yuqori samaradorlik uning amalga oshirilishi.

Foydalilanligan adabiyotlar:

1. Нигматова М. М., Мирзаева Д. Ш. АРТ-ТЕРАПИЯ, КАК СРЕДСТВО АДАПТАЦИИ ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА К ДОО // Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – Т. 2. – №. 1. – С. 1209-1215.
2. Нигматова М. М., Файзуллаева Ш. Ф. К., Кодирова С. Д. К. Способы эффективного использования методов обучения математике в начальных классах // Academy. – 2020. – №. 3 (54).
3. Nigmatova M. RAQAMLI O'YINLAR BOLALARNI O'QITISH USULI SIFATIDA // ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz). – 2021. – Т. 3. – №. 3.
4. Makhmudovna N. M. The role of artpedagogy in the growth of new generation // Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – Т. 11.
5. Nigmatova M. РАЗВИТИЯ ТВОРЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ ДЕТЕЙ НА ЗАНЯТИЯХ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ // ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz). – 2021. – Т. 3. – №. 3.
6. Нигматова М. М., Мирзаева Д. Ш. АРТ-ТЕРАПИЯ, КАК СРЕДСТВО АДАПТАЦИИ ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА К ДОО // Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – Т. 2. – №. 1. – С. 1209-1215.
7. Нигматова М. М., Умарова Г. У. Влияние информационного пространства на развитие познавательных творческих способностей дошкольников // Academy. – 2020. – №. 12 (63).

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI VA MAKTAB DASTURLARINING IZCHILLIGI

Raxmonova Gulolla Shavkatovna

-BuxDU Maktabgacha ta'limga kafedrasiga o'qituvchisi

Raximova Zarnigor Umidjon qizzi

BuxDU Maktabgacha ta'limga yo'naliishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'limga tashkiloti va maktab bilan amalga oshiriladigan ta'limga tarbiyaviy ishlarni mazmuni va ular o'rtaqidagi dasturlarning aloqadorligi, izchilligini tashkil etadi. Maktabgacha ta'limga tashkiloti va boshlang'ich sinflarning amaldagi dasturlarini qiyoslash ular o'rtaSIDA ma'lum izchil aloqa borligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: ta'limga tarbiya, izchillik, aloqadorlik, dastur, tashkilot, maktab, hamkorlik, boshlang'ich sinif.

Аннотация: В данной статье рассматривается организация дошкольного образования и

R.A.Qo'ldoshev. CHAPAQAY O'QUVCHILARGA BERILADIGAN PEDAGOGIK YORDAM	206
Тилавова Матлаб Мухаммединовна, Жураева Дилноз Раҳматдиновна. РАЗВИТИЕ КРЕАТИВНОСТИ УЧАЩИХСЯ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГИИ	208
M. Y. Ro'ziyeva. ERTAK JANRI ORQALI O'QUVCHILARNI MA'NAVIY BARKAMOL INSON RUHIDA TARBIYALASH	210
Kuldosheva Nigorahon Avezmurodovna. THE ADVANTAGES OF TEACHING ENGLISH IN PRESCHOOL EDUCATION USING INNOVATIVE TECHNOLOGIES AND METHODS	213
Tilavova Matlab Muhammedovna, Hojiyeva Nasiba Bahodirovna. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING TEXNOLOGIYA DARSLARIDA KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH ..	215
Файзуллаев Мухаммад Бакаевич, Эсанова Феруза Хикматилло кизи. ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОПИСАНИЕ СТЕПЕНИ ГРАДАЦИИ В СКАЗКЕ ПУШКИНА «СКАЗКА О РЫБАКЕ И РЫБКЕ».	216
G. Jumayeva. SAVODGA O'RGATISH DAVRIDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH .	218
Tilavova Matlab Muhammedovna, Tursunova Nozima Ixomovna. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARNI TEXNOLOGIYA DARSLARIDA TEXNIK IJODKORLIGINI, QOBILIYATI VA TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISH	220
Tilavova Matlab Muxammedovna, Maxmudova Ruxsora. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING IJODIY QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISH VOSITASI SIFATIDA TEXNOLOGIYA DARSLARIDA TABIIY MATERIAL BILAN ISHLASHNING MAZMUNI.....	222
Azimova Musharraf O'tkirovna. MAKTABGACHA ЁШДАГИ БОЛАЛАРГА ИҚТISODIЙ ТУШУНЧАЛАРНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ПЕДАГОГИК МУАММО СИФАТИДА	223
Rizoyeva Muslina Raxmonovna. O'RTA MAKTAB O'QUVCHILARI TASVIRIY FAOLIYATINING PSIXOLOGIK VA PEDAGOGIK ASOSLARI.....	225
M.M.Nigmatova, A.R. Savriyeva. MAKTABDA YETTI YOSHLI BOLALAR UCHUN MOSLASHUV DARSLARINI TASHKIL ETISH.....	227
Boltayeva Sitora Fayzulloyevna. O'QUVCHILARNING MUSTAQIL O'QISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING TA'LIM VA TARBIYAVIY AHAMIYATI	229
Y.U.Nurova. PAREMALARDAGI BOSHGA O'RALADIGAN KIYIM VA UALAR TURLARINING ETNOLINGVISTIK TADQIQI	230
Raxmonova Gullola Shavkatovna, Usmonova Mubashira Suvonovna. MAKTABGACHA YOSHIDAGI BOLALARNING MAKTABDA O'QISHGA TAYYORGARLIGI.....	232
D.N.Xayrullayeva. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI TAYYORLOV GURUHLARIDA HAMDA I-SINF "ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGI" DARSLARIDA ETNOPEDAGOGIKA NAMUNALARINI O'RGATISH METODIKASI	235
M.M.Nigmatova, D.E.Erkinova. BOLALARNI MAKTABGA TAYYORLASHDA MAKTAB VA MTT HAMKORLIGI	237
Raxmonova Gullola Shavkatovna, Raximova Zarnigor Umidjon qizi. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI VA MAKTAB DASTURLARINING IZCHILLIGI.....	238
G. M. Sayfullayev, F. G'iyosova. BOSHLANG'ICH TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH	241
G'aybulloyeva Yulduz Mehriddinovna. MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASASI VA BOSHLANG'ICH MAKTAB O'RTASIDAGI UZVIY BOG'LIQLIK.....	242
G'ulom Sayfullayev, N. Haitova. BOLALARNI ATROF OLAM BILAN TANISHTIRISHDA AMALIY ISHLARNI TASHKIL ETISH	244
Hakimova Nargiza Supxonovna. BOSHLANGICH SINF TARBIYA DARSLARIDA O'QUVCHILARNNING IJTIMOIY XUQUQIY KOMPETENTSIYALARINI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLAHTIRISH	247
Rizoyeva Muslina Raxmonovna. UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA TASVIRIY SAN'AT TARIXINI O'QITISH METODIKASINI RIVOJLANTIRISHNING QISQACHA TARIXI.....	248
Садуллоева М. Г., Пулатова С. ИНТЕГРАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ НОВОГО ПОДХОДА К ОРГАНИЗАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	250
Расулова Лазиза Гайбуллаевна. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ИНФОРМАЦИОННО – КОММУНИКАЦИОННЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ.	252
Husenova A.Sh. ONA TILI DARSLARINING INTEGRATSİYASINI TA'MINLASHDA LOYIHAVIV YONDASHUV	256
Файзуллаев Мухаммад Бакаевич, Шарипова Наргиза Шавкатовна. ЯВЛЕНИЕ ГРАДАЦИИ В ДЕТСКИХ СКАЗКАХ.....	258

